

Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academics V.V.A.

Sekretariaat: Em. Jacquainlaan 126 — Brussel-1 — Tel. 02/18.68.20 — PR 4292.38.

14e jaargang - nr. 7-8 — juli-augustus 1969 — verschijnt maandelijks

Mededeling

De statutaire, jaarlijkse Algemene Vergadering van het V.V.A. zal dit jaar in het begin van oktober worden gehouden. De samenkomst zal niet gebeuren in een Brussels restaurant, maar wel op het platteland, in een landgoed dat een historisch kasteel kan zijn. (Er wordt o.m. gedacht aan het Kasteel van Gaasbeek.) Te gelegener tijd zullen we aan de leden alle nuttige inlichtingen omtrent die ontmoeting verstrekken.

Leden van het V.V.A. spreken tot het Vlaamse volk

Een van de vooraanstaande leden van het V.V.A., Dr. jur. Valeer Portier, heeft te Antwerpen op de 32ste samenkomst van het Alg. Nederlands Zangverbond, het Zangfeest, de gelegenheidsrede uitgesproken.

Voor de voorzitter van het A.N.Z. is het telkens een mogelijkheid om volkse noden, anti-Vlaamse drijfverijen en Vlaamse tactische houdingen toe te lichten.

Ten gerieve van onze leden pogen we hier aan de inhoud van de rede (een vijftal bladzijden) een echo te geven, zowel door samenvatting als door enkele tekstfragmenten.

Wat Brussel is. We vatten samen: een hoofdstad die haar functie niet vervult; een karikatuur van wat een hoofdstad zou moeten zijn; een cultureel niemandsland van 'Beulemans'; een paradijs van diskriminatie gericht tegen het Vlaamse volk; een voortgezette Franse Bezettingpolitiek van 1792; een Eden voor taalwet-saboteurs; een monopoliserende pomp voor het wegzuigen van Vlaamse krachten ten bate van Vlaming-haters; een anti-demokratisch milieu dat aan Vlaamse kinderen Nederlandstalig onderwijs weigert; een sfeer waarin wordt gedroomd van een grondwet waarin het democratisch Vlaams meerderheidsrecht zou worden opgesloten achter grendels.

Welke strijdmiddelen moeten worden aangewend?

We citeren uit de gelegenheidsrede:

„Het lijdt geen twijfel dat de strijd voor het behoud van onze eigen aard en taal te Brussel begint in de scholen. Wie het kind in handen heeft, beslist over de toekomst van een gemeenschap. Daarom hebben de Brusselse machthebbers er steeds voor gezorgd dat de Vlamingen er hun kinderen niet of slechts in zeer moeilijke omstandigheden naar Vlaamse scholen hebben kunnen zenden. Het is dan ook de plicht van alle Vlamingen alle initiatieven te steunen die de uitbreiding van het Nederlandstalig onderwijs in de Brusselse agglomeratie bevorderen. Wij denken hierbij in de eerste plaats aan het Vlaamse Onderwijscentrum Brussel en aan het Lieven-Gevaertfonds, die recht hebben op de financiële steun van alle Vlamingen, opdat met de daad bewaardheid zou worden dat Vlaanderen Brussel niet loslaat.”

„Sinds jaren heeft het ANZ gesteld dat alleen een eerlijk aanaavaard federalisme de oplossing kan brengen voor de communautaire problemen in dit land. Wij werden toen daarom voor extremisten gedoodverfd. Thans volgen de schaduwen en zijn velen tot het besef gekomen dat er geen andere uitweg meer is. De dag is niet ver meer af dat in Vlaanderen alleen op de „ministeriabelen” tegen het federalisme zullen zijn.”

„Het verhaal over amnestie wordt lang en eentonig in ons land. Wij zijn overigens wellicht nog het enige land in de Westerse wereld waar dat verhaal niet uitverteld is. Tegenstrevend van de amnestie willen niet begrijpen dat die maatregel alleen gevraagd wordt voor politieke misdrijven, voor opiniedelikten. Weldra zal het vijftiende jaar geleden zijn dat de feiten, waarvoor amnestie gevraagd wordt, zich hebben voorgedaan. Het is beschaamd dat een staat, die zelf in de eerste plaats verantwoordelijk is voor alles wat dienaangaande is gebeurd, thans nog niet voldoende moed kan opbrengen om zich te verheffen op het vlak van de rede, de liefde en de morele schoonheid. Een land dat am-

nestie blijft weigeren treedt uit de gemeenschap van allen die ernaar streven humaner te zijn.”

„Vaak werd ons volk in het verleden in het parlement vertegenwoordigd door partijvertegenwoordigers en niet door volksvertegenwoordigers. Persoonlijke ambitie, stevig duwen met de ellebogen, traditionele baantjesjagerij en partijfunktionalisme waren de zgn. kundigheden die in aanmerking werden genomen om het volk te mogen vertegenwoordigen. Dat aldus van een ernstig vertedigen van de Vlaamse gemeenschap in Kamer en Senaat veelal geen sprake was is duidelijk. Maar ook die periode zullen we weldra onherroepelijk afsluiten. Vlaanderen heeft veel te lang getrouwen gehad zonder macht en machtigen zonder trouw. Vlaanderen, dat op politiek gebied tot rijpheid is gekomen, zal nooit meer dulden in het parlement vertegenwoordigd te zijn door mensen die de belangen van hun volk niet met entoesiasme verdedigen. De vertegenwoordigers van onze natie moeten weten dat het lot van een volk meer bepaald wordt door zijn innerlijke eenheid dan door bedreigingen van buitenuit. Zij dienen ook te weten dat de partijtwisten de opgang van ons volk in aanzienlijke mate hebben vertraagd.”

Valeer Portier weet door ervaring zijn Zangverbond toe te spreken. Hoeveelheid, taalklank en nadruk worden steeds passend gedoseerd, en de gloeiende geestdrift wordt er deugdelijk bij ontketend.

Op 29 juni 1969, een zonnig-zomerse zondag, ter 42ste IJzerbedevaart, nam Dr. jur. Hendrik Borgthon, een ander voornaam V.V.A.-lid, voor tienduizenden Vlamingen te Diksmuide het woord.

Ad usum van onze leden wordt de gelegenheidsrede van de voorzitter van het IJzerbedevaartkomitee hier volledig overgenomen.

Waarom? Omdat ze een zo merkwaardige syntese bevat van de huidige 'gezonde' Vlaamse visie op nationale en internationale politiek.

Met aandrang wordt de lezing ervan aanbevolen bij hen die op de plechtigheid niet aanwezig konden zijn. Het is een tijdsdokument dat we ooit nog gaarne zullen herlezen.

Onze dankbaarheid jegens de spreker worde hier verwoord.

BEDEVAARDERS!

Voor de 42ste maal zijn wij uit alle hoeken van Vlaanderen samengestroomd op dit Dodenveld.

Het zou, na vijftig jaren, wellicht niet meer dezelfde weerklank behouden, indien hetgeen ons hier samenbrengt enkel een vrome herdenking was, een oprispen van de herinnering aan de bittere tragiek van de IJzer, waar de Vlaamse jongens, in de woorden van onze betreunde Filip de FILLECYN, streden voor het Recht en zelf rechteloos waren, hun leven offerden voor een Staat die hen miskende en vernederde.

Onze Doden zelf zouden aan dergelijk vertoon, hoe oprecht ook, geen grote waarde hechten, zonder onze vaste wil hun offer vruchtbaar te maken voor hun eigen Volk, en het te bekronen met de verovering van de Vlaamse zelfstandigheid.

Deze bedevaarten moeten door de bezieling die er van uitgaat, ons elk jaar een stap nader brengen tot de verwezenlijking van de toekomst die onze gesneuvelden gedroomd hadden. Dat bedoelen de overgeblevenen, wanneer zij zich de testamentuitvoerders van de gevallen noemen.

En dit mogen wij niet opvatten alsof er zich in de wereld en in Vlaanderen sedert een halve eeuw geen diepgaande wijzigingen hadden voorgedaan, waarop wij onze bestrevingen en aktie moeten afstemmen. Immobilisme in ons denken en doen zouden onze kameraden noch gewenst noch aanvaard hebben.

Voorzeker stond voor hen en staat voor ons primair: Vlaanderen in het volle bezit van zijn rechten te stellen, het normale ontplooiingsmogelijkheden te verzekeren, en daartoe die herin-

richting van de Staat te vorderen en af te dwingen, die het Vlaams zelfbeschikkingsrecht tot een werkelijkheid maakt. Wij zijn het onze Doden evenzeer verschuldigd een beter Vlaanderen op te bouwen waar de menselijke waardigheid vooraan wordt gesteld, alle structuurwijzigingen te verwezenlijken in het politiek, sociaal en economisch bestel, die op al deze gebieden rechtvaardigheid, met ware vrijheid en democratie zullen vestigen. De nalatenschap die onze gesneuvelden ons hebben toevertrouwd is veelomvattend; er ons waardig van tonen gaat soms onze krachten te boven.

VREDE! NOOIT MEER OORLOG! Dit is meer dan een parool, het is een uiterste wilsbeschikking! En laat het zijn dat wij ons bekneld voelen door het besef van onze machteloosheid, onze onbeduidendheid in een wereld die het aanwenden van geweld en verdrukking maar niet wil afzweren, toch mogen wij niet versagen!

Wij moeten met inzet van onze ganse persoonlijkheid de vredesgedachte verspreiden, er bij iedere gelegenheid en overal op hameren, de Staat waarin wij leven verplichten er op het internationaal forum kordater voor op te treden, en het moreel gezag van de vreedzame kleine naties te bundelen tegenover de verdwazing van de oorlogzuchtigen.

GEACHTTE TOEHOORDERS!

Moeten wij nogmaals herhalen dat geen Belgische vredesaktie geloofwaardig kan zijn, zelfs in de ogen van de eigen bevolking, zolang in eigen schoot rechtsherstel en verzoening uitblijven?

Het jaar dat nu halverwege is moet het jaar zijn van de beslissende doorbraak van de amnestiegedachte over heel Vlaanderen. Het hervormd amnestiecomité moet kunnen rekenen op ons aller medewerking en steun om dit te lang ontweken vraagstuk op te lossen.

Wij achten het niet nodig hier nogmaals de uitzinnige repressie aan de kaak te stellen die amnestie niet alleen rechtvaardigt, maar tevens hoogdringend maakt.

Op een te weinig bekend aspekt ervan willen wij nochtans even de aandacht vestigen, namelijk het geval van de oostfrontstrijders. Nadat in 1940 op de Belgische capitulatie ook die van Frankrijk was gevolgd, verkondigde de zgn. Belgische regering te Vichy dat de oorlog voor ons land afgelopen was, verbod zij alle Belgische militairen die zich in Frankrijk bevonden nog aan de oorlog deel te nemen, en liet zelfs o.a. leden van de luchtmacht die naar Engeland gevlogen waren om er de strijd tegen Nazi-Duitsland voort te zetten, als deserteurs veroordelen.

Wanneer een jaar later Belgische onderhorigen zich aanmeldden voor het oostfront tegen de Sovjets, hoe men ook ordele over de politieke wijsheid of onwijsheid van hun daad, vergrepen zij zich aan geen enkele bepaling van het Belgisch strafrecht. Dit verbod weliswaar het deelnemen aan een oorlog tegen een bondgenoot van België, maar Rusland behoorde daar niet toe. België had immers in 1939, wanneer de Russen Finland waren binnengevallen, de diplomatieke betrekkingen met de Sovjetstaat verbroken, en Stalin weigerde naderhand misprijzend in te gaan op het kruiperig Belgisch verzoek uit Londen om die betrekkingen toch maar te herstellen.

Dan maar gauw, bij besluitwet van 17 december 1942, de artikelen 113 en 117 van het strafwetboek verrijkt met nieuwe teksten, die strafbaar stelden het deelnemen aan krijgsverrichtingen tegen een Staat die streed tegen een mogendheid waar Bondgenoten van België mede in oorlog waren!

Dat de oostfronters meestal dienst genomen hadden lang voor die datum, dat het voor de overgrote meerderheid van hen uitgesloten was dat zij kennis zouden krijgen van die besluitwet, en dat het hun in elk geval onmogelijk ware geweest zich nog uit hun verbintenis ten opzichte van Duitsland los te maken, daar werd geen rekening mede gehouden.

De oostfrontstrijders werden vervolgd, en ofschoon het vaststond dat zij veelal gedreven waren geweest door oprecht Vlaams idealisme, of opgezweept waren geweest door een hartstochtelijke vooroorlogse propaganda: ROME OF MOSKOU, werden zij in de eerste repressietijd gerégeld met de doodstraf bedacht, en zelfs terechtgesteld. De jongens van de LEGION WALLONIE verkeerden in dezelfde toestand, en beoogden geenszins België te benadelen.

Zou Marcel-Henri JASPAR niet o.a. aan dit besluit gedacht hebben waar hij schreef over Londense repressieteksten die van een verbazende onbewustheid getuigden?

Hoe kan België aan die jongens, waar het zich op zulke gemene wijze aan vergrepen heeft, amnestie weigeren?

Het heet dat België zich moet en wil vernieuwen, dat „la Bel-

gique de Papa'' dood is, en dat tussen de volksgemeenschappen rechtvaardige verhoudingen dienen geschapen? Maar hoe kan op een door de haat en het onrecht van de repressie bezoedelde bodem een hernieuwd, voor alle burgers bewoonbaar, België worden opgericht?

Alleen amnestie kan deze zware hypotheek van België lichten, en een nieuw vertrek mogelijk maken.

VLAMINGEN!

Invloedrijke politiciers laten niet af te betogen dat hun partijverschillen grotendeels achterhaald zijn, en leggen de nadruk op het vele dat hen verenigt of zou moeten verenigen, boven de bestaande partijgrenzen heen.

Reden te meer voor ons om „VLAANDEREN EERST'' te beklemtonen, en naar de volheid van ons recht te grijpen, kome wat wil! Een terugblik op de maanden sedert de vorige bedevaart wijst weinig concrete verworvenheden aan. Hoogstens beginnen zich op universitair vlak, en op het gebied van het onderwijs in het algemeen, gunstige ontwikkelingen af te tekenen. Meer dan een aanloop is het niet, en niet aflatende waakzaamheid blijft geboden. Men zou terecht kunnen wensen dat de nu besloten verhuizing van Leuven-Frans vlugger zou gaan, maar misschien zal het aanslepen van praktische maatregelen de Walen eindelijk het besef bijbrengen dat de vestiging van deze instelling in het hart van Wallonië, in plaats van te Ottignies, voor hen toch heel wat voordeliger zou zijn, en meteen een einde zou stellen aan het gewettigd wantrouwen in Vlaanderen gewekt door het vooruitzicht op de beruchte driehoek Brussel-Leuven-Ottignies.

Met voldoening stellen wij ook vast dat, sneller dan wij durfden verwachten, het besluit werd getroffen de Nederlandstalige V.U.B. tot een volwaardige universiteit uit te bouwen.

Maar daarbuiten werd, verdienstelijke maatregelen en initiatieven - met nog te zeer beperkte reikwijdte - van bepaalde Vlaamse ministers niet te na gesproken, niets van doorslaggevende betekenis tot stand gebracht.

De fundamentele problemen blijven onopgelost. Politiekers van alle slag hebben nu de mond vol van de gemeenschapsproblemen, waarvan zij kort geleden het bestaan ontkenden, die voor hen „de faux problèmes'', schijnproblemen, waren.

Nu wedijveren zij met elkaar in hun verklaringen over de noodzakelijkheid en de hoogdringendheid om die problemen op te lossen. Maar wat zij voorstellen is niet van aard om dat doel te bereiken, beantwoordt niet aan de zelfstandigheidsdrang van Vlaanderen en van Wallonië, zal het land enkel nog wat moeilijker regeerbaar maken, bewijst ten slotte dat zij niet begrijpen of niet begrijpen willen. Het is alles camouflage; zij die sedert 1830 in deze Staat de macht bezetten tonen zich bij iedere gelegenheid vast besloten deze te verdedigen. Leiden hun halsstarrigheid en onbegrip naar de ondergang van de Staat, zal dit het werk zijn van die „redders van België''.

De sukkelgang van de nu klaarblijkelijk tot mislukking gedoemde grondwetsherziening is dan ook niet van aard om ons in rouw te dompelen. Het blijkt eens te meer dat het zonder echt federalisme niet gaat. Of zoeken sommige ministers misschien juist dat te bewijzen? Indien ja, dan zal hun opzet schitterend slagen!

De voorgestelde maatregelen zijn ondeugdelijk en verbonden met zeer ernstige gevaren voor Vlaanderen. De kulturele autonomie die men ons aanbiedt zou grotendeels schijn blijven, bijna een karikatuur, want noch een zelfstandige uitvoerende macht, die rechtstreeks aan een Vlaamse wetgevende vergadering verantwoording zou verschuldigd zijn, noch de vrijheid zich de onmisbare eigen financiële middelen te verschaffen worden er in voorzien.

En dat misbaksel zouden wij moeten bekopen door het aanvaarden van grendelprocedures waardoor het Vlaanderen onmogelijk zou gemaakt worden zijn enige werkelijke macht te doen gelden, die van het getal!

Terwijl aldus de Vlaamse opgang zou gekortwiekt worden, eisen de Walen zo maar dadelijk en onvoorwaardelijk pariteit in alle gezagsorganen en openbare ambten, in alle staatsbestedingen. Nu reeds is het een zoveel als vaststaande traditie dat Nederlands- en Franstaligen een gelijke vertegenwoordiging in de regering hebben. Dat aan de laatste veelal de belangrijkste ministeries worden toevertrouwd, moeten wij maar gedogen. Ook dat moet veranderen, en het wordt b.v. de hoogste tijd dat na meer dan zeventig jaren bezet te zijn geweest door Franstaligen het ministerie van Buitenlandse Zaken eindelijk in handen van een volbloed Vlaming wordt gegeven.

Mogelijk zou deze Vlaming zich minder vaardig tonen in het ver-

strekken van ontwijkende antwoorden op parlementaire vragen, maar men zou in deze burcht van ontvlamsheid, en op het wereldforum zelf eindelijk vernemen wat er in de Vlaamse gemeederen omgaat, in de eerste plaats ten overstaan van de problemen van de Vrede.

Overigens, de Walen houden er in zulke pariteit ook nog eigenaardige opvattingen op na. Hun appetijt is onverzadigbaar. Waar er ook maar staatsgelden te besteden zijn, b.v. voor de kultuurbevordering, eisen zij 50 % van de staatstoelagen; voor 3,5 miljoen Walen evenveel als voor meer dan 5 miljoen Vlamingen.

Maar op een ander gebied, dat van de ekonomie, luidt de taal anders, willen zij van geen pariteit meer weten: heel Wallonië maakt aanspraak op prioriteit in de staatshulp.

Wij weigeren niet, hebben nooit geweigerd aandacht te schenken aan de ekonomische problemen van Wallonië. Men verwachtte echter niet dat wij onze eigen achtergebleven gebieden verder laten verwaarlozen en opofferen.

Vlaanderen heeft op dat stuk aan de Walen een aardig rekeningetje voor te leggen! Sedert het einde van de tweede wereldoorlog heeft de Waalse industrie bijna de totaliteit van de miljarden Marshallgelden opgestreken. Om hun met verlies werkende kolonmijnen, waarvan de sluiting toch onvermijdelijk was, op dreef te houden, heeft de Staat nogmaals meer dan honderd miljard verkwanseld. En dat alles omdat de Walen weigerden zich aan te passen aan de werkelijkheid, aan de onafwendbare evolutie van de ekonomie!

Is het niet billijk in de eerstkomende jaren bij voorrang de verwaarloosde Vlaamse streken tot ontwikkeling te brengen, er voor te zorgen onze tienduizenden lange-afstand-pendelaars werk te verschaffen in eigen omgeving, het inkomen per hoofd daar minstens tot het gemiddeld nationaal peil op te voeren? Zegt het niets dat in de streek waar wij ons bevinden, hier te Diksmuide, het inkomen per hoofd slechts 60 % bedraagt van het nationaal gemiddelde, terwijl het toch zo verongelijkte Brussel het peil 183 bereikt?

Wij zullen er niet eens op staan dat Wallonië op hulp zou moeten wachten tot de rekening van ontvangen staatshulp voor beide gemeenschappen in evenwicht zou zijn, maar laten de Walen hun inhaligheid bedwingen, en indachtig wezen dat het benoorden de taalgrens alles behalve rooskleurig is, veel meer nog dan bij hen.

BEDEVAARDERS!

Met de gezaghebbende Vlaamse verenigingen in het Overlegcentrum weigeren wij beslist welke grendels ook te aanvaarden.

Waarom trouwens zouden wij, Vlamingen, ook maar in beperkte mate onze meerderheid aan banden laten leggen? Het ware een schandelijke kapitulatie te meer, in de unitaire Staat en met het Vlaams rechtsherstel nog zo ver van voltrokken. Er valt nog minder aan te denken, gezien ons te Brussel geen pariteit wordt toegekend en wij niet de ondubbelzinnige zekerheid hebben dat de taalwetten in de hoofdstad eindelijk zullen worden nageleefd, dat alle wettelijke sancties voor schending van deze wetten strikt zullen worden toegepast, en meer algemeen, dat wij er ons even ongehinderd kunnen uitleven als de Franstaligen.

Het is nu duidelijk dat de strijd zich zal toespitsen rond het probleem-Brussel. De parlementaire debatten van de laatste dagen, in verband met de faciliteiten-gemeenten, hebben dat nog eens doen uitschijnen.

Wij eisen voor de hoofdstad een statuut dat de Vlamingen aldaar voorgoed onttrekt aan de opgedrongen denationalisatie. Wat zui-ver plaatselijke aangelegenheden van materiële aard aangaat wensen wij aan de gemeentelijke zelfstandigheid niet te raken. Maar daarbuiten, waar het gaat om de rechten van Vlamingen en Walen, om de rol die Brussel als hoofdstad te vervullen heeft, en in feite zo slecht vervult, kan Vlaanderen slechts genoeg nemen met een paritair gezagsorgaan dat deze materies zal hebben te regelen. Daar is het ver van, en men kan ons zelfs maar niet een behoorlijk ontwerp voorleggen dat aan onze gewettigde eisen tegemoet zou komen.

Klagen en eisen stellen volstaat niet. Wij doen een dringend beroep op U allen, op heel Vlaanderen, om de moedige vrienden te steunen die te Brussel een verbeterde strijd voeren en zich bijzonder inspannen om er de Vlaamse kinderen een volwaardig Nederlands onderwijs te verschaffen, vanaf de peutertuinen. Daarvoor is geld dringend nodig, en van wie anders dan van ons kunnen zij dat bekomen?

Brussel en de Walen wezen eens te meer gewaarschuwd dat hier én de positie van de hoofdstad én het voortbestaan van België op het spel staan.

Wij bevestigden reeds meermaals dat wij het op het bestaan van

België niet gemunt hebben, en wij blijven daarbij. Worden ons echter in deze Staat geen behoorlijke levenskansen geboden, dan zullen andere wegen moeten bewandeld worden om de levensbelangen en de rechten van ons Volk veilig te stellen. Gaat België er aan ten onder, dan zal het onze schuld niet zijn.

BEDEVAARDERS!

Op ontroerende wijze werd bij de aanvang van deze plechtigheid Herman VAN DEN REECK herdacht die, amper 19 jaren oud, te Antwerpen in 1920 werd neergeschoten tijdens de 11-juli optocht, en aan zijn verwondingen overleed. Het was een voor die jaren treffend symbool dat Herman viel bij de verdediging van de vlag van de Vlaamse meisesjes, die, na „zolang vergeten, tot Vlaanderen weeromkeerden”!

Moge zijn voorbeeld, zijn offer, een aansporing wezen voor al de hier aanwezige jongeren, voor de jeugd van gans ons Volk.

Ook de jongeren waartoe Herman behoorde waren vervuld van een nobele drang naar sociale rechtvaardigheid en zagen in dat die slechts kon bereikt worden door een ingrijpende hervorming van de structuren, door het breken van de overheersing van de geldmachten en een doorgedreven demokratisering van de ekonomie. Maar zij wisten ook dat alleen in een Vlaanderen dat zijn bestaan en geardeid beveiligd had, de druk van ontvaardende invloeden had afgeworpen, deze sociale vernieuwing op doelmatige wijze kon worden doorgevoerd. Dat is ook nu nog het geval.

Wij zijn vast overtuigd dat de huidige Vlaamse jeugd met evenveel inzicht, beslistheid en offervaardigheid de taak van haar voorgangers wil voortzetten en ze ook zal aankunnen.

Onze strijd is niet uitgestreden. De slinger kan nog wel opnieuw in de verkeerde richting doorslaan, maar de klok zal niet meer stilvallen.

Ons Volk heeft zijn ziel heroverd en niets kan het nog tegenhouden op de weg die leidt naar meesterschap over, maar ook van verantwoordelijkheid voor onze eigen lotsbestemming.

Mits standvastige wil en eendracht zullen wij voor ons Volk een toekomst openen die als een blijde vertrouwvolle morgen zal gloren over dit „LAND VAN ROEM EN ROUW”.

Tweede taal: Engels of Frans?

Dat sedert jaren de wettelijke mogelijkheid bestaat in de rijksscholen de tweede taal te kiezen, is bij tienduizenden ouders van twaalfjarigen onbekend gebleven. Slechts enkele jaren geleden werden wij daar, door het initiatief van Dr. H. Boucherij op attent gemaakt en werd er zelfs een vereniging gesticht, die het op zich nam daarover voorlichting te verstrekken. Dat wij mede door het verwaarlozen van deze mogelijkheid weer een flink eind achterop zijn geraakt ten opzichte van de Walen die ruim gebruik hebben gemaakt van dezelfde wettelijke mogelijkheid in de humaniora het Engels als tweede taal te kiezen, hoeft nauwelijks te worden gezegd.

Hoe kwam het dat zovele ouders niet eens wisten dat ze mochten kiezen? Zonder twijfel is een algemeen gebrek aan voorlichting daarvan een belangrijke medeoorzaak. De pers en de gevestigde communicatiemiddelen bleven hier schromelijk in gebreke, maar ook de rijksadministratie speelde daarbij een bedenkelijke rol. Zo waren de Waalse schoolbesturen verplicht deze keuzemogelijkheid aan de ouders bekend te maken bij de inschrijving van hun kinderen in het eerste humaniorajaar terwijl aan de prefekten in de rijksscholen van het Nederlandstaalstelsel deze verplichting niet werd opgedragen: als het ware in het oor gefluisterd en vinger op de mond!

Vrij onverwachts is daarin verandering gekomen alhoewel geen iota aan de reglementering werd veranderd. Eén enkele onverlaat van een prefekt liet de ouders die hun kinderen kwamen inschrijven, vragen welke taal ze als tweede taal voor hun kind kozen en spontaan werd het minimum van 8 inschrijvingen overschreden en prompt werd de cursus Engels ingericht. Het ijs was gebroken. Eén, zegge één ateneum, had de cursus ingericht, het jaar daarop waren er zeven, het jaar daarna kwam het nationaal katholiek onderwijs al met de intrekking van haar vroegere beslissing alleen de „andere landstaal” als tweede taal voor het humanioraonderwijs toe te laten. Dat er nog op vele plaatsen middelen beraamd en beproefd worden om het anders te doen en de vrije keuze aan allerhande voorwaarden te onderwerpen, laten we buiten beschouwing. De drukking en de dwang die men uitoefent hebben doorgaans slechts zólang resultaat als men die dwang aanvaardt. Niet zó in de provincie Brabant. Het loont de moeite even na te gaan welke kultuurpolitiek deze provincie op haar eentje voert en eens te kijken wat de Bestendige Deputatie van deze provincie

besliste op 14 juli 1969 - Le Quatorze Juillet moest daàr toch op enige wijze gevierd worden! - Bij de beslissing van de Bestendige Deputatie werd de dreiging van de ouders die Engels als tweede taal wilden kiezen radikaal het hoofd ingedrukt en werd het regime, dat wettelijk alleen voor Brussel en de speciale gebieden gold, eenvoudig uitgebreid over al de scholen door de provincie Brabant ingericht! In de provinciale scholen, die in Brabant niet zo weinig talrijk zijn, werd Frans de opgelegde tweede taal in de instellingen van het Nederlandse net en was het naderende onheil met één pennetrek vóór de inschrijvingsperiode bezworen. Hoe dit met wettelijkheid overeen te brengen is, mag wel een andere zaak heten. Alleszins kan een Bestendige Deputatie, een overheidsorgaan, niet willekeurig het Brussels regime aan de ééntalige gebieden opleggen en zich evenmin beroepen op het precedent van het katholiek onderwijs omdat dit laatste niet „voor iedereen” bestemd is. Administratief recht is uiteraard beperkt recht!

Ongetwijfeld zullen voor het nieuwe schooljaar heel wat meer instellingen, zo gesubsidieerde als officiële, tot de opening van een cursus Engels-tweede-taal overgaan. Eénmaal ingevoerd is ook de voortzetting daarvan, door wettelijke reglementering voor de volle zes jaar van de lagere en de hogere cyclus samen, gewaarborgd en hoeft men niet te vrezen dat het diploma aan het einde van deze cyclus in gevaar zou komen door het wegvallen van de een of ander medeleerling.

Tenslotte willen wij er op wijzen dat voormelde mogelijkheden enkel werden voorzien en opgelegd in het algemeen vormend humanioraonderwijs en dat het enorm uitgebreide veld van het technisch onderwijs niet bestreken wordt door de geciteerde reglementering. Zou het niet hoog tijd worden de wettelijke keuze-mogelijkheid ook tot dat gebied te doen uitbreiden? Immers, met evenveel, zoniet met méér redenen, kan gepleit worden voor het aanboren van de indrukwekkende Engelstalige informatiebronnen, voor wie zich een weg zoekt in de wereld van de techniek.

D.F.

(N. v. d. r.. Het verbaast ons, staatsburgerlijk door de wol geverfd, ten zeerste, dat er nergens een mogelijkheid bestaat om de derde landstaal, het Duits, als tweede taal te kiezen. Dat is toch óók een wereldtaal en die zou als nationale taal toch ten minste met een vreemde taal, het Engels, dienen te worden gelijkgesteld! P.M.)

Nationale Verschaeve-Hulde.

Op zondag, 28 september 1969 wordt te ALVERINGEM een nationale hulde georganiseerd aan Cyriel Verschaeve, die twintig jaar geleden in Oostenrijk overleed.

Na een gekoncelebreerde eucharistieviering, wordt een straat gedoopt naar Kapelaan Verschaeve, wordt een gedenkplaat onthuld en heeft te 13 u. een feestmaal plaats waar het woord zal gevoerd worden door Adiel DEBEUCKELAERE, Leo WOUTERS en André DEMEDTS. Daarna wordt een bezoek gebracht aan de tentoonstelling die de vorige dag zal geopend zijn.

Deelneming aan het feestmaal: 150 fr..

Het V.V.A. trad toe tot het beschermkomitee. Wie uit genegen dankbaarheid voor Verschaeve hetzelfde wil doen als ons verbond, storte 1000 fr.. Tot het Erekomitee treedt toe wie 500 fr. stort en tot het beschermkomitee wie minimum 100 fr. schenkt.

P.R. 9052.18 „Verschaeve-komitee Alveringem”.

Uit de Gouwen

OOST-VLAANDEREN

Wij vinden het nuttig een overzicht te geven van de activiteiten van het V.V.A.-Oost-Vlaanderen in de loop van het seizoen 68-69, vanzelfsprekend enigszins met publicitaire bijbedoelingen: het is goed dat én onze huidige leden én eventuele toekomstige leden nog even de kans krijgen vast te stellen, dat er tijdens de voorbije maanden inderdaad wel het een en ander gebeurd is in O.-VI., en dat het de moeite loont de vergaderingen bij te wonen.

Het spreekt vanzelf dat „standing” de gezelligheid niet moet uitsluiten. Dat werd bewezen op onze start-activiteit: een smakelijk leden-souper op 19 oktober '68 in het St.-Jorishof te Gent. Een gratis aangeboden aperitief, een „Nederlandstalige” spijskaart en een pittige tafelrede door Ir. Guido de Roo over zijn belevenissen in Pakistan zorgden voor de goede sfeer.

Tijdens de twee daaropvolgende bijeenkomsten hebben wij onze aandacht gericht op enkele politieke problemen, in zover die verband hielden met universitair onderricht en wetenschappelijk onderzoek. Op 22 november sprak Minister Theo Lefèvre over „Wetenschapsbeleid in België” en op 13 december handelden Senator Baert en Volksvertegenwoordiger Coppieters over „Universitaire Problemen”. Boeiend op deze vergaderingen, die beide in de Gentse Aula plaatsvonden, waren o.m. de vinnige discussies, die na de inleidende referaten, het veelal jonge publiek de kans gaven op openhartige wijze de politieke sprekers aan de tand te voelen. Het dient wel gezegd, dat de tanden van bovenvermelde sprekers van stevige kwaliteit bleken te zijn.

Onze massaalste activiteit was uiteraard het „Arteveldebal, Gent oud en jong”, dat op 25 januari '69 in de salons van de Kon. Opera te Gent werd gegeven. De organisatie van dat bal berustte dit jaar voor het eerst volledig bij het V.V.A.-Oost-Vlaanderen. Het werd een overweldigend succes. (Wij kunnen thans reeds meedelen dat volgende winter het bal plaats vindt op zaterdag 31 januari, eveneens in de Opera te Gent.)

Op 28 februari vertelde Prof. Dr. J. Briers over zijn Festival-belevenissen. Achter zijn „Coullissen van het Festival van Vlaanderen” gingen heel wat muzikale humor, Vlaamse idealisme en commerciële mensenkennis schuil.

Met de vakantie-reizen in het vooruitzicht werd op 11 april een Spanje-avond georganiseerd: een hoogstaande artistieke klanken-beeldmontage door de heer en mevr. Van Heddeghem over „Spanje, Heimwee naar Gouden Tijden”. Een schitterende tocht door het landschap en het kunstbezit van het Iberisch Schiereiland. Op 18 mei ten slotte werd de werking van het seizoen besloten met een geleid voormiddagbezoek aan de tentoonstelling „Twee Kruiswegen van Albert Servaes” in het moderne museum „J. D'Hondt-Dhaenens” te Deurle aan de Leie. Daarop volgde een gezamenlijk middagmaal. Alhoewel het weer niet erg vriendelijk was, werd het een genoeglijke middag, waar reeds plannen voor het volgend jaar werden gemaakt.

J. S.

Overlijden:

In het begin van de maand juli overleed te Beerzel Dr. Albert CATTERSEL in de leeftijd van 61 jaar.

Huwelijk:

Op 15 juli 1969 traden B. scheik. ir. Walter Martens en Mej. Christine de Graeve in het huwelijk.

Op 2 augustus 1969: Geert Wouters en Joske Diependaele.

Aanbevolen voor:

KREDIET
BELEGGINGEN
VERZEKERINGEN

Private Spaarkas

Gesticht in 1917

Guldenvlieslaan 83 - Brussel 6

N.V. CENTRALE HYPOTHEEK- EN VERZEKERINGSKAS

Alg. Beheerder: E. F. BRIEVEN